

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 20)

Η Τεχνολογία σήμερα με αυξανόμενη ταχύτητα και συνεχείς μεταβολές:

- εισχωρεί όλο και περισσότερο σε υπηρεσίες, εφαρμογές, επιχειρήσεις, οργανισμούς που διερευνούν και αναπροσαρμόζουν τα σχέδια και τις στρατηγικές τους,
- διαφοροποιεί τις παραδοσιακές μεθοδολογίες του σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και της προώθησης και υλοποίησής τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του ανθρώπου/των χρηστών κ.ά.
- παρέχει ποικίλες και ενδιαφέρουσες επιλογές
- επιτρέπει την αξιολόγηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που ανακύπτουν από τις νέες αυτές διαδικασίες κλπ.

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

[Ο τίτλος «Ο τομέας της τεχνολογίας αναζητεί στελέχη... με το φανάρι» είναι ελκυστικός, πρωτότυπος, σύντομος/περιεκτικός, αξιοποιεί σημεία στίξης και γλωσσικά στοιχεία και συνδυάζει με έναν μη αναμενόμενο τρόπο τις λέξεις, ώστε να έχει συνάφεια με το περιεχόμενο του κειμένου]

α. Ο/Η μαθητής/τρια μπορεί να αναφέρει κάποια από τα παρακάτω στοιχεία, για να τεκμηριώσει τη συνάφεια του τίτλου με το περιεχόμενο του κειμένου:

- έχει νοηματική σχέση με το υπόλοιπο κείμενο, εφόσον αποδίδει περιεκτικά το κύριο θέμα του και το περιεχόμενό του (η Τεχνολογία και οι επαγγελματίες, οι συνθήκες εργασίας των στελεχών που εργάζονται στον τεχνολογικό τομέα)
- προϊδεάζει τον/την αναγνώστη/-στρια για όσα θα αναφερθούν στο κείμενο, καθώς εμπεριέχει τη φράση «με το φανάρι» (συνυποδηλωτική λειτουργία της γλώσσας -

μεταφορικός λόγος), αφενός για να αναδειχτεί το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι εργοδότες τα τελευταία χρόνια, λόγω της έλλειψης στελεχών στον τομέα της Τεχνολογίας, και αφετέρου για να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις,

β. Στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης ο/η μαθητής/-τρια θα πρέπει να αναφέρει τις απόψεις της συνεντευξιαζόμενης με τις οποίες συμφωνεί ή/και διαφωνεί. Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό να αξιολογηθούν η θέση και η πρόθεση της προέδρου του ΔΣ του ΣΕΠΕ, τις οποίες μπορεί να αποδέχεται ή να τις απορρίπτει, εν μέρει ή συνολικά, αλλά οπωσδήποτε με κατάλληλη τεκμηρίωση.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Οι ξένες λέξεις (φράσεις): *Competitiveness Report World Economic Forum, brain drain- brain gain, data centers*

- συμβάλλουν στη νοηματοδότηση του κειμένου, καθώς εκμαιεύεται ότι η επαγγελματική ιδιότητα/ο τομέας της ενασχόλησης της συμμετέχουσας στη δημοσιογραφική έρευνα όσο και τα θέματα με τα οποία ασχολείται ο ΣΕΠΕ λαμβάνουν υπόψη τις διεθνείς εξελίξεις και τα σχετικά πορίσματα/στοιχεία που συγκεντρώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο π.χ. τα στοιχεία της *Competitiveness Report World Economic Forum*
- υποκινούν τον/την αναγνώστη/στρια να αναζητά περισσότερες πληροφορίες π.χ. τι σημαίνει «brain drain-brain gain»
- δημιουργούν ένα ενδιαφέρον επικοινωνιακό αποτέλεσμα, αφού χρησιμοποιείται ειδικό επιστημονικό λεξιλόγιο, το οποίο συνάδει με αυτό που χρησιμοποιείται από τη συγκεκριμένη επαγγελματική ομάδα π.χ. data centers.

Με τα εισαγωγικά:

- Καταγράφεται ό,τι ακριβώς είπε η Πρόεδρος του ΣΕΠΕ (αυτούσια αναφορά των λόγων της), αφού με τα εισαγωγικά σημειώνονται η αρχή και το τέλος διαφόρων παραθεμάτων π.χ. «*Η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στον κλάδο μας είναι μια πραγματικότητα*».
- Δίνεται έμφαση σε κάποιες λέξεις/φράσεις των οποίων το ιδιαίτερο νόημα, στη συνέχεια, επιδρά και στις νοηματικές αποχρώσεις ολόκληρου του κειμένου π.χ. το «ανθρώπινο δυναμικό»
- Γίνεται χρήση τους στις ξένες λέξεις π.χ. «brain drain», χωρίς αυτές να μεταφράζονται στη ΝΕ.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α.

- ✓ στην προσέγγιση = στον υπολογισμό, στην εκτίμηση ...

- ✓ Μεθοδολογίες = μέθοδοι, διαδικασίες, διεργασίες ...
- ✓ Προτεραιοποιώντας = δίνοντας προτεραιότητα, δίνοντας προβάδισμα, δίνοντας βαρύτητα εστιάζοντας (σε), θεωρώντας πολύ σημαντικό να, τονίζοντας...
- ✓ επωφελή = χρήσιμα, ωφέλιμα, που έχουν χρησιμότητα/ωφελιμότητα, που δίνουν όφελος, ωφέλειες, κέρδος...
- ✓ ωρίμανση = ωριμότητα, πλήρη ανάπτυξη ...
- ✓ επαναξιολογούμενη = που θα επανακρίνεται, θα επαναξιολογείται, θα αξιολογείται εκ νέου/πάλι/συνεχώς.

β.

Ο/Η μαθητής/-τρια αναμένεται να επισημάνει ότι το κείμενο πληροφορεί τον/την αναγνώστη/-τρια για την εξέλιξη που έχει σημειωθεί στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών, επιλέγοντας από το κείμενο δύο γλωσσικές επιλογές π.χ.

- Το λεξιλόγιο, το οποίο φανερώνει τις προθέσεις του συντάκτη, τον τρόπο με τον οποίο αυτός θέλει να προσεγγίσει το υπό διερεύνηση θέμα, όπως του το επιτρέπει το επίπεδο των γνώσεων του. Εν ολίγοις, χρησιμοποιεί κοινό, καθημερινό λεξιλόγιο, το οποίο συμβάλλει στην παραγωγή ενός εύκολα κατανοητού κειμένου από όσο το δυνατόν ευρύτερο αναγνωστικό κοινό. Από την άλλη πλευρά, η χρήση εξειδικευμένου, τεχνικού λεξιλογίου - λόγω της ειδικής φύσης του εξεταζόμενου θέματος- είναι εξίσου δικαιολογημένη π.χ. *νέα τεχνολογική διεύρυνση, προώθησης καθώς και υλοποίησής τους, όχι ανταποκρινόμενες στον ρυθμό και στο κόστος που θα καθιστούσε το ψηφιακό προϊόν ανταγωνιστικό, το ψηφιακό νέφος ή cloud, αντίγραφα ασφαλείας από τον ίδιο τον πάροχο (cloud provider), μέσω των νέων αυτών καναλιών, των χρηστών, ψηφιακές υπηρεσίες, επιχειρήσεις, νεότερων τεχνολογιών, νέες μεθοδολογίες, εργασίας, ψηφιακές αρχιτεκτονικές κ.ά.*
- Γραμματικοί χρόνοι: Η χρήση, κυρίως, μελλοντικών χρόνων υποδηλώνει πως το περιεχόμενο του κειμένου αναφέρεται σε κάποια αναμενόμενη εξέλιξη. Για τον ίδιο λόγο, ο συγγραφέας αξιοποιεί, κατά κύριο λόγο, την Οριστική έγκλιση που εκφράζει -αντίστοιχου βαθμού- βεβαιότητα. Η υποτακτική έγκλιση αναφέρεται σε μία δυνητική κατάσταση στην οποία προστίθεται και η επιβολή *θα πρέπει να προστεθεί και ο παράγοντας της ταχύτητας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ως μέρος*
- Ρηματικά πρόσωπα: Γ' ενικό και Γ' πληθυντικό πρόσωπο: Η χρήση αυτών των ρηματικών προσώπων είναι συνδεδεμένη με τις έννοιες της αντικειμενικότητας και της αποστασιοποίησης
- Επιρρήματα και επίθετα, τα οποία φανερώνουν τον βαθμό βεβαιότητας και τη θετική ή αρνητική στάση του γράφοντος απέναντι στο ζήτημα που διερευνά. Ειδικότερα τα επίθετα

«σχολιάζουν» με θετική ή αρνητική χροιά το ζήτημα: *συνεχής διεύρυνση, Ολοένα και περισσότεροι οργανισμοί και επιχειρήσεις, πρόκειται να αλλάξουν περισσότερο στο άμεσο μέλλον, η εξέλιξη είναι διαρκής κ.ά.*

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια θα πρέπει σε 150-200 λέξεις να περιγράψει και να ερμηνεύσει τη συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου από την αλληλεπίδραση του σύγχρονου ανθρώπου με/από τα ηλεκτρονικά/ψηφιακά μέσα είτε σε ατομικό είτε σε συλλογικό επίπεδο π.χ. οι χρήστες/-στριες των ψηφιακών μέσων πρέπει να τα αγαπούν, να τα σέβονται και να τα εκτιμούν. Θα πρέπει, όμως, και να τα φοβούνται, καθώς αυτή η ιδιότυπη η σχέση μπορεί να είναι ανταγωνιστική, να γεννά ενοχές, να προκαλεί ποικίλων ειδών ενοχλήσεις κλπ.

Ενδεικτικά, μπορεί να εστιάσει στα παρακάτω εκφραστικά μέσα:

ΕΙΚΟΝΕΣ: (οπτικές) περιγράφουν και απεικονίζουν τη σημερινή πραγματικότητα (ενέργειες, πρόσωπα, αντικείμενα) *καλώδια κυκλώματα ηλεκτροδοτικές συνάψεις / στο τέλος-τέλος είναι ωσάν ν' απλώνεις το χέρι για ν' ανάψεις / ένα διακόπτη*

ΕΙΡΩΝΕΙΑ: χρησιμοποιείται, για να αποδοθεί το διαφορετικό ή αντίθετο από αυτό που ισχύει στην πραγματικότητα π.χ. *δεν είναι όσο φαίνεται περίπλοκο / στο τέλος-τέλος είναι ωσάν ν' απλώνεις*

ΕΜΦΑΣΗ: τονίζεται το πώς και πόσο πρέπει να αγαπά κάποιος τα ψηφιακά μέσα. *Πρέπει να μάθεις... και θα πρέπει μόνο να τους αγαπάς καθώς τα βλέφω*

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ: επαναλαμβάνεται, για λόγους έμφασης, η λέξη/φράση στο τέλος-τέλος

ΚΛΙΜΑΚΩΤΟ: Οι έννοιες παρουσιάζονται σε ακολουθία να μάθεις πρώτα να τους αγαπάς να ξεχωρίζεις τις γενιές να σέβεσαι τους προγραμματιστές

ΚΥΚΛΟΣ: Το ποίημα τελειώνει με την ίδια λέξη με την οποία άρχισε *Πρέπει να μάθεις πρώτα να τους αγαπάς* (πρώτος στίχος) και *θα πρέπει μόνο να τους αγαπάς καθώς τα βλέφω* (τελευταίος στίχος)

ΜΕΤΑΦΟΡΑ: *μπήκαν στη ζωή μας*

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ: *ωσάν ν' απλώνεις το χέρι για ν' ανάψεις ένα διακόπτη*

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ: *ΦΩΝΗ Α, θα πρέπει μόνο να τους αγαπάς*

ΥΠΕΡΒΟΛΗ: η χρήση των Η/Υ *τώρα πια μπήκαν στη ζωή μας όπως ο ήλιος η βροχή τα νέφη*

Επίσης, θα γίνει αναφορά σε εμπειρίες που έχει ο/η μαθητής/-τρια σχετικά με την καθημερινή χρήση των Η/Υ και εν γένει της Τεχνολογίας, οι οποίες μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές (ή και τα δύο) και θα τις συγκρίνει με τις αντίστοιχες του ποιητικού υποκειμένου.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 30)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Δεδομένου ότι το κειμενικό είδος που ζητείται στην εκφώνηση είναι «άρθρο» που θα δημοσιευτεί σε σχολική ιστοσελίδα, θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία, τα οποία υπηρετούν το συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο:

- τίτλος
- αφόρμηση από την επικαιρότητα
- αναφορική λειτουργία της γλώσσας
- απλό και οικείο ύφος λόγου
- αξιοποίηση γ', α' ενικού και α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου

Θετικά αξιολογείται:

Ως προς το περιεχόμενο:

- η ικανότητα του/της μαθητή/μαθήτριας να εκφράζει τεκμηριωμένα, με σαφήνεια και ακρίβεια την προσωπική του/της θέση για το θέμα
- η αξιοποίηση και ο μετασχηματισμός των ιδεών των κειμένων αναφοράς κ.ά.